LUNDS TEKNISKA HÖGSKOLA MATEMATIK

LÖSNINGAR ENDIMENSIONELL ANALYS A2 2013–12–21 kl 8–13

1. a)
$$\lim_{x \to \infty} \frac{4 \cdot 2^x + 3 \ln x}{x^5 - 2^{x+1}} = \lim_{x \to \infty} \left(\frac{2^x}{2^x} \cdot \frac{4 + 3 \cdot \frac{\ln x}{2^x}}{\frac{x^5}{2^x} - 2} \right) = 1 \cdot \frac{4 + 0}{0 - 2} = -2.$$

b)
$$\lim_{x \to 0} \frac{\ln(1+3x)}{\sin 2x} = \lim_{x \to 0} \left(\frac{\ln(1+3x)}{3x} \cdot \frac{1}{\frac{\sin 2x}{2x}} \cdot \frac{3}{2} \right) = 1 \cdot \frac{1}{1} \cdot \frac{3}{2} = \frac{3}{2}.$$

c)
$$\lim_{x \to -\frac{1}{3}^+} \frac{\ln(1+3x)}{\sin 2x} = \frac{-\infty}{\underbrace{\sin(-2/3)}_{<0}} = \infty.$$

d) Eftersom $-1 \le \cos 2x \le 1$ så gäller det (för x > 0) att

$$-\frac{1}{\ln(1+3x)} \le \frac{\cos 2x}{\ln(1+3x)} \le \frac{1}{\ln(1+3x)}.$$

Eftersom $\frac{1}{\ln(1+3x)} \to 0$ då $x \to \infty$, så följer det av instängning att $\frac{\cos 2x}{\ln(1+3x)} \to 0$ då $x \to \infty$.

e)
$$\lim_{x \to 1} \frac{x^2 - 3x + 2}{x^2 - x} = \lim_{x \to 1} \frac{(x - 1)(x - 2)}{x(x - 1)} = \lim_{x \to 1} \frac{x - 2}{x} = \frac{1 - 2}{1} = -1.$$

2. Vi börjar med att derivera, och får

$$f'(x) = \frac{-e^{-x}(2x+1) - e^{-x} \cdot 2}{(2x+1)^2} = \frac{-e^{-x}(2x+3)}{(2x+1)^2}, \qquad x \neq -1/2,$$

med det enda nollstället x = -3/2. Teckentabellen blir

x		-3/2		-1/2	
$-e^{-x}$	_	_	_	_	_
2x + 3	_	0	+	+	+
$(2x+1)^2$	+	+	+	0	+
$f'(x) \\ f(x)$	+	$0 \\ -\frac{1}{2}e^{3/2}$	_ _	∄ ∄	_

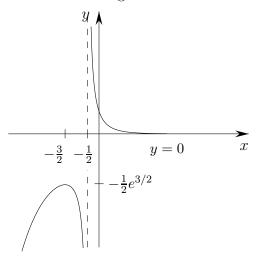
Vi ser att vi får en lokal maximipunkt x=-3/2 med motsvarande lokala maximivärde $-\frac{1}{2}e^{3/2}$.

Vi bestämmer nu gränsvärden då $x \to \pm \infty$ och $x \to -1/2$:

$$\lim_{x \to \infty} \frac{e^{-x}}{2x+1} = \frac{0}{\infty} = 0, \qquad \lim_{x \to -\infty} \frac{e^{-x}}{2x+1} \stackrel{t=-x}{=} \lim_{t \to \infty} \frac{e^{t}}{1-2t} = -\infty,$$

$$\lim_{x \to -\frac{1}{2}^{-}} \frac{e^{-x}}{2x+1} = \frac{e^{1/2}}{0^{-}} = -\infty, \qquad \lim_{x \to -\frac{1}{2}^{+}} \frac{e^{-x}}{2x+1} = \frac{e^{1/2}}{0^{+}} = \infty.$$

Från dessa beräkningar kan vi dra slutsatsen att y=0 är en asymptot då $x\to\infty$. Funktionskurvan saknar asymptot då $x\to-\infty$ eftersom $\frac{f(x)}{x}=\frac{e^{-x}}{x(2x+1)}\to\infty$ då $x\to-\infty$. Vi är nu redo att rita grafen:

Värdemängden ges av] $-\infty, -\frac{1}{2}e^{3/2}] \cup]0, \infty[$.

3. a) Ekvationen är binomisk, så vi löser den genom att skriva om på polär form. Sätter vi $z=|z|e^{i\theta}$ så får vi

$$|z|^6 e^{i6\theta} = 64e^{i\pi}$$
 \Leftrightarrow
$$\begin{cases} |z|^6 = 64 \\ 6\theta = \pi + 2\pi k \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} |z| = 2 \\ \theta = \frac{\pi}{6} + \frac{\pi}{3}k \end{cases}$$

där $k \in \mathbb{Z}$. Det är endast k = 0, 1, 2, 3, 4, 5 som ger olika rötter, så dessa blir

$$z_0 = 2e^{i\pi/6} = \sqrt{3} + i,$$
 $z_1 = 2e^{i\pi/2} = 2i,$ $z_2 = 2e^{i5\pi/6} = -\sqrt{3} + i,$ $z_3 = 2e^{i7\pi/6} = -\sqrt{3} - i,$ $z_4 = 2e^{i3\pi/2} = -2i,$ $z_5 = 2e^{i11\pi/6} = \sqrt{3} - i.$

b) Vi faktoriserar x^6+64 i komplexa faktorer med hjälp av resultatet i a), och parar sedan "konjugatvis" ihop faktorerna två och två:

$$\underbrace{(x-2i)(x+2i)}_{x^2+4}\underbrace{(x-(\sqrt{3}+i))(x-(\sqrt{3}-i))}_{x^2-2\sqrt{3}x+4}\underbrace{(x-(-\sqrt{3}+i))(x-(-\sqrt{3}-i))}_{x^2+2\sqrt{3}x+4} = (x^2+4)(x^2-2\sqrt{3}x+4)(x^2+2\sqrt{3}x+4).$$

- 4. a) Se läroboken sidan 206.
 - b) Se läroboken sidan 220.

 $\mathbf{c})$

$$\sum_{k=2}^{\infty} (2x)^k = \lim_{n \to \infty} \sum_{k=2}^n (2x)^k = \lim_{n \to \infty} \left((2x)^2 \cdot \sum_{k=0}^{n-2} (2x)^k \right) =$$

$$= \lim_{n \to \infty} \left((2x)^2 \cdot \frac{1 - (2x)^{n-1}}{1 - 2x} \right) = (2x)^2 \cdot \frac{1 - 0}{1 - 2x} = \frac{4x^2}{1 - 2x}.$$

Gränsvärdet ovan existerar (ändligt) precis då -1 < 2x < 1, dvs. serien är konvergent precis då $-\frac{1}{2} < x < \frac{1}{2}$. Vi sätter nu seriens summa lika med 2:

$$\frac{4x^2}{1-2x} = 2 \qquad \Leftrightarrow \qquad x^2 + x - \frac{1}{2} = 0 \qquad \Leftrightarrow \qquad x = \frac{-1 \pm \sqrt{3}}{2}.$$

Eftersom $-\frac{1}{2} < \frac{-1+\sqrt{3}}{2} < \frac{1}{2}$ men $\frac{-1-\sqrt{3}}{2} < -\frac{1}{2}$, så är det endast $x = \frac{-1+\sqrt{3}}{2}$ som ger summan 2.

5. a) Vi Maclaurinutvecklar först funktionerna e^{x^2} , sin 2x och cos x (samtliga funktioner $B_i(x)$ nedan är begränsade nära x = 0):

$$e^{x} = 1 + x + B_{1}(x)x^{2} \Rightarrow e^{x^{2}} = 1 + x^{2} + B_{2}(x)x^{4},$$

 $\sin x = x - \frac{1}{6}x^{3} + B_{3}(x)x^{5} \Rightarrow \sin 2x = 2x - \frac{4}{3}x^{3} + B_{4}(x)x^{5},$
 $\cos x = 1 - \frac{1}{2}x^{2} + B_{5}(x)x^{4}.$

Gränsvärdet blir nu

$$\lim_{x \to 0} \frac{2xe^{x^2} - \sin 2x}{x(1 - \cos x)} = \lim_{x \to 0} \frac{2x(1 + x^2 + B_2(x)x^4) - (2x - \frac{4}{3}x^3 + B_4(x)x^5)}{x(1 - (1 - \frac{1}{2}x^2 + B_5(x)x^4))} =$$

$$= \lim_{x \to 0} \frac{\frac{10}{3}x^3 + B_6(x)x^5}{\frac{1}{2}x^3 + B_7(x)x^5} = \lim_{x \to 0} \frac{\frac{10}{3} + B_6(x)x^2}{\frac{1}{2} + B_7(x)x^2} = \frac{\frac{10}{3} + 0}{\frac{1}{2} + 0} = \frac{20}{3}.$$

b) Vi utvecklar först ln(1+x) med resttermen på Lagranges form:

$$\ln(1+x) = x - \frac{1}{2}x^2 + \frac{1}{3(1+\theta x)^3}x^3, \qquad 0 \le \theta \le 1.$$

Ersätter vi nu $x \mod -x^2$ så får vi

$$\ln(1-x^2) = -x^2 - \frac{1}{2}x^4 - \frac{1}{3(1-\theta x^2)^3}x^6, \qquad 0 \le \theta \le 1,$$

vilket ger

$$\left|\ln(1-x^2) + x^2 + \frac{1}{2}x^4\right| = \left|-x^2 - \frac{1}{2}x^4 - \frac{1}{3(1-\theta x^2)^3}x^6 + x^2 + \frac{1}{2}x^4\right| =$$

$$= \left|-\frac{1}{3(1-\theta x^2)^3}x^6\right| = \frac{1}{3(1-\theta x^2)^3}|x|^6 \le \frac{1}{3(1-\frac{1}{4})^3} \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^6 = \frac{1}{3 \cdot \frac{3^3}{4^3}} \cdot \frac{1}{2^6} = \frac{1}{81} < \frac{1}{80}.$$

6. Eftersom p(x) är deriverbar överallt så måste den lokala extrempunkten x = 0 vara en stationär punkt. Således måste det gälla att p'(0) = 0, och vidare att p(0) = -1. Då $p'(x) = 4Ax^3 + 3Bx^2 + 2Cx + D$ drar vi slutsatsen att D = 0 och att E = -1.

Vi vet att p(x) är en jämn funktion, vilket betyder att p(-x) = p(x) för alla $x \in \mathbb{R}$, och eftersom

$$p(x) = Ax^4 + Bx^3 + Cx^2 - 1,$$

$$p(-x) = A(-x)^4 + B(-x)^3 + C(-x)^2 - 1 = Ax^4 - Bx^3 + Cx^2 - 1,$$

så måste det gälla att

$$Ax^4 + Bx^3 + Cx^2 - 1 = Ax^4 - Bx^3 + Cx^2 - 1$$
 \Leftrightarrow $2Bx^3 = 0.$

Denna sista ekvation skall vara uppfylld för alla värden på x, varför vi kan dra slutsatsen att B=0.

Att |A|=1 innebär att A=1 eller A=-1, men vi kan här utesluta fallet A=1 eftersom detta skulle innebära att $\lim_{x\to\pm\infty}p(x)=\infty$, och p(x) har då inte något största värde. Det vi har kvar att arbeta med är således

$$p(x) = -x^4 + Cx^2 - 1.$$

Det största värdet 3 antas speciellt i en lokal maximipunkt (dock ej i x=0). Vi deriverar och tar fram de stationära punkterna (alternativt kan C bestämmas med hjälp av kvadratkomplettering):

$$p'(x) = -4x^3 + 2Cx = -4x\left(x^2 - \frac{C}{2}\right) = 0 \qquad \Leftrightarrow \qquad x = 0 \text{ eller } x = \pm\sqrt{\frac{C}{2}}.$$

Vi ser nu att C>0 och att $p\left(\pm\sqrt{\frac{C}{2}}\right)=-\frac{C^2}{4}+\frac{C^2}{2}-1=3$, vilket ger C=4. Funktionen blir alltså

$$p(x) = -x^4 + 4x^2 - 1.$$

(Det är lätt att se att x=0 nu blir en lokal minimipunkt och att punkterna $x=\pm\sqrt{2}$ ger det största värdet 3.)